

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 7C/384/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7612224380
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Puklušová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:7612224380.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Darina Puklušová, v právnej veci žalobcu: I. G., J. XX. X. XXXX, G. P. H. Č. XXX/X, XXX XX N. J. I., právne zastúpený JUDr. Jánom Burocim, advokátom, Advokátska kancelária Chrapčiakova 7, 052 01 Spišská Nová Ves, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobcu: Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Petzwalova 12, 949 12 Nitra, IČO: 42 205 735, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou WERNER & Co s. r. o., so sídlom Stromová 54/A, 831 01 Bratislava, IČO: 36 869 643, o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a ochranu spotrebiteľa, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že Dohoda o zrážkach zo mzdy v úverovej zmluve pod č. XXXXXXXXXX z 11. 12. 2009, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je neplatná.

Súd u r č u j e , že Dohoda o zrážkach zo mzdy v úverovej zmluve pod č. XXXXXXXXXX zo dňa 16. 9. 2010, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je neplatná.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku trovy konania - trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Jána Burociho vo výške 1.094,54 eur.

Vedľajší účastník na strane žalobcu nemá právo na náhradu trov konania.

Žalovaný je povinný zaplatiť štátu na účet tunajšieho okresného súdu náhradu súdneho poplatku vo výške 99,50 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa upraveným návrhom podaným na tunajší súd dňa 4. 12. 2012 prostredníctvom právneho zástupcu domáhal určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy z úverových zmlúv uzavretých medzi žalobcom a žalovaným dňa 11. 12. 2009 a 16. 9. 2010. Zároveň požadoval náhradu vzniknutých trov konania. Na strane žalobcu ako vedľajší účastník vystupovalo podľa § 93 ods. 2 O.s.p. Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS.

V odôvodnení žaloby uviedol, že žalobca považuje predmetnú zmluvu za problematickú, nakoľko sú v nej okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia, ktoré sú v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že jedná sa o typovú, formulárovú zmluvu, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa a ktorej súčasťou bola dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy aj napriek tomu, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by uložilo žalobcovi povinnosť plniť a žalobca nemá možnosť tieto zrážky zo mzdy zastaviť. Zamestnávateľ žalobcu je v zmysle zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy

bez ohľadu na existenciu sporu, pričom veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom.

Žiadosť veriteľa o vykonávanie zrážok zo mzdy adresovanú zamestnávateľovi žalobcu - Ž. N. V. G., žalobca preukázal listom zo dňa 6. 6. 2011 a 30. 6. 2011, čím osvedčil vecnú súvislosť medzi zrážkami zo mzdy a spornou dohodou o zrážkach zo mzdy. Spolu so žalobou žalobca podal na tunajší súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia na uloženie povinnosti zamestnávateľovi zdržať sa zrážok zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného, o ktorom návrhu tunajší súd uznesením zo dňa 22. 2. 2013 v prospech žalobcu rozhodol. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalovaný a následne uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 15. 5. 2013 bolo uznesenie tunajšieho súdu potvrdené a nariadené predbežné opatrenie takto nadobudlo dňom 31. 5. 2013 právoplatnosť.

V ďalšej časti odôvodnenia žalobného návrhu žalobca popísal právny rozbor danej právnej problematiky, v ktorom poukazuje na ustanovenia vnútroštátneho práva o predmetnom inštitúte (§ 39 Občianskeho zákonníka), na jednotlivé články smernice 93/2013 EHS týkajúce sa problematiky spotrebiteľských zmlúv a na jednotlivé rozhodnutia Súdneho dvora EÚ týkajúce sa spotrebiteľských vzťahov. Poukázal okrem iného aj na uznesenie Okresného súdu Prešov č. k. 11C 193/2011, podľa obsahu ktorého predmetný okresný súd v danej veci predložil Súdnemu dvoru EÚ dňa 21. 12. 2011 vec na vyriešenie prejudiciálnej otázky: Či bráni článok 38, článok 17 Charty základných práv EÚ v spojení s článkom 169 Zmluvy o fungovaní EÚ v aplikácii takej vnútroštátnej úpravy, podľa ktorej sa na základe dohody o zrážkach zo mzdy vykonávajú spotrebiteľovi zrážky zo mzdy bez súdnej kontroly, za neprijateľných podmienok a spotrebiteľ nemá možnosť tieto zrážky zrušiť.

K samotnému inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy žalobca okrem iného uviedol, že tento nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale ako už uvádza Súdny dvor (k tomu citoval rozsudky Súdneho dvora EÚ napr. vo veci C 168/05, C 243/08, C 240/08, C 334/92 a iné), pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Situácia sa vyhrcoje a dostáva do kolízie s verejným poriadkom, ak dôjde k zrážkam zo mzdy na sumy vyplývajúce z neprijateľných podmienok, alebo v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Žalobca ďalej uviedol, že ani v prípade upustenia od použitia dohody o zrážkach zo mzdy žalobca bez presného vyhlásenia veriteľa nemá istotu, že v budúcnosti opätovne nevyzve zamestnávateľa žalobcu na vykonávanie zrážok zo mzdy a že autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky, vrátane spornej časti pohľadávky.

Žalobca spolu s návrhom predložil súdu písomné dôkazy, a to zmluvy o úvere pod č. XXXXXXXXXX z 11. 12. 2009 a č. XXXXXXXXXX zo dňa 16. 9. 2010, žiadosť o zrážky zo mzdy vyhotovenú žalovanou a adresovanú Ž.D. N. V. - mzdovému oddeleniu zo dňa 30. 6. 2011 a zo dňa 6. 6. 2011, písomný doklad zamestnávateľa - Ž. N. o výkone zrážok zo mzdy mesačne vo výške 18,- eur vypracovaný oznamovacou technikou v Spišskej Novej Vsi - VM 4202 ŽSR, pripomienky Európskej komisie k prípadu Marcinová/Pohotovosť a dodatočne k žalobe predložil vyjadrenie Komisie na posudzovanie podmienok spotrebiteľských zmlúv o nekalých obchodných praktík predávajúcich z 21. 1. 2011 a kópie rozsudkov všeobecných súdov v SR týkajúcich sa obdobnej problematiky, v ktorých súdy návrhom vyhovel.

Žalovaný navrhoval žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. K posúdeniu zmluvy o úvere a k postaveniu žalobcu uviedol, že nesúhlasí s tvrdením žalobcu a rázne odmieta skutočnosť, že v zmluvnom vzťahu vzniknutom na základe citovaných zmlúv o úvere má žalobca postavenie spotrebiteľa. Predmetné zmluvy boli uzatvorené podľa platných ustanovení Obchodného zákonníka, teda nešlo o Zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z., ako sa nesprávne domnieva žalobca. Žalobca si úver bral na účely zamestnania, čo vyplýva aj zo samotných zmlúv o úvere. Aplikácia zákona č. 129/2010 Z. z. je nemožná, a to vzhľadom na znenie ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a/ tohto zákona, podľa ktorého „spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania, alebo podnikania“. Na základe uvedeného má žalovaný zato, že žalobca nekonal ako spotrebiteľ pri uzatváraní predmetných zmlúv, a preto nemožno namietat, že niektorá zmluvná podmienka je v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa, pretože v danom zmluvnom vzťahu spotrebiteľa niet. Preto aj na daný právny vzťah nie je možné aplikovať smernicu Rady 93/2013/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ani judikatúru Súdneho dvora.

K dohodám o zrážkach zo mzdy poukázal na citáciu ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého tento inštitút je legitímny prostriedok slúžiaci veriteľovi na zabezpečenie jeho dlhu. Čo sa týka „sporných“ dohôd o zrážkach zo mzdy, žalovaný má zato, že tieto boli uzavreté platne, v súlade s § 551 Občianskeho zákonníka a v súlade so všetkými právnymi predpismi SR a ide o platný právny úkon, o ktorého platnosti nemožno pochybovať. Predmetné dohody boli uzavreté písomne medzi účastníkmi a je to prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa vyplývajúcej zo zmlúv o úvere - dohody obsahujú súhlas dlžníka s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne boli poukazované na účet veriteľa, pričom tieto zrážky sa nevykonávajú vo výške, ktorá by odporovala ustanoveniu § 551 Občianskeho zákonníka.

Už len zo samotného názvu zabezpečovacieho prostriedku je zrejmé, že jeho základ tvorí konsenzus dvoch strán, ktorý je vyjadrený podpisom zmluvných strán, pričom podstatou dohody je zabezpečiť pohľadávku veriteľa tak, aby jeho právna istota a záujmy boli v plnom rozsahu a v zmysle platných právnych predpisov zachované. Predmetná dohoda motivuje povinnú stranu k dodržiavaniu platobnej disciplíny. Výška dlhu nie je autoritatívne určená, ale vyplýva priamo zo zmluvy o úvere, ktorá je platná a účinná. V ďalšom žalovaný poukázal na ústavnoprávnu zásadu vyjadrenú v článku 2 ods. 3 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy SR, podľa ktorej každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Právny poriadok SR nepozná žiadne obmedzenia vzťahujúce sa na aplikáciu inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Nerealizovaním predmetných dohôd o zrážkach zo mzdy by žalobcovi vznikla závažnejšia ujma, ako realizovaním tejto dohody. Nerealizovaním zrážok zo mzdy by bol záväzok žalobcu voči žalovanému vyšší, ako keby sa pravidelne vykonávali zrážky zo mzdy žalobcu, lebo každá platba sa pripočítava prednostne na istinu (zmenkovú sumu), a teda aj dohodnuté zmenkové úroky sa počítajú stále z nižšej sumy.

V ďalšom žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobca si svoje povinnosti vyplývajúce z oboch zmlúv o úvere, riadne neplnil a neplní. Argumentácia žalobcu jednoznačne svedčí o presadzovaní právneho názoru o nepripustnosti použitia dohody o zrážkach zo mzdy v právnych vzťahoch so spotrebiteľmi. Žalobca sa však mýli. Zákonodarca totiž určuje výslovne, kde použitie určitého právneho inštitútu v spotrebiteľských vzťahoch nepripustí. Podľa § 53 ods. 7 OZ zabezpečenie splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva k nehnuteľnosti je pri spotrebiteľskej zmluve nepripustné. Ak teda zákonodarca v tom istom zákone zakáže použitie jedného zabezpečovacieho prostriedku v spotrebiteľských vzťahoch a o ostatných mlčí, je zrejmé, že ostatné zabezpečovacie prostriedky sú v spotrebiteľských vzťahoch právne povolené (vrátane dohody o zrážkach zo mzdy).

Žalovaný ďalej uviedol, že z hľadiska výkladu právneho úkonu je v zmysle judikatúry ústavného súdu potrebné uprednostniť výklad zachovávajúci platnosť právneho úkonu, a nie výklad, ktorý platnosť právneho úkonu popiera. Úmyslom zmluvných strán každej zmluvy je totiž uzavrieť platnú zmluvu a tento úmysel je potrebné pri výklade právneho úkonu chrániť.

Na základe vyššie uvedeného má žalovaný za to, že dojednanie predmetných Dohôd je platné a nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 OZ .

Aj keď žalobca, resp. jeho právny zástupca vo vypracovanej žalobe neuvádza, či žalobca má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti predmetných dohôd, žalovaný sa dotkol aj tejto otázky. K tomu uviedol, že žalobca na určení neplatnosti jednotlivých dohôd nemá naliehavý právny záujem. S poukazom na ustanovenie § 80 písm. c) O.s.p. žalovaný navrhoval žalobu zamietnuť aj z toho dôvodu, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti predmetných dohôd o zrážkach zo mzdy, pričom toto dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalovaný je presvedčený, že návrh žalobcu vo veci samej je neopodstatnený, nakoľko nerealizovaním pravidelných zrážok zo mzdy by záväzok žalobcu voči žalovanému, v porovnaní so situáciou keby boli realizované zrážky zo mzdy, narastal viac a žalobca by sa v konečnom dôsledku dostal do ešte horšej situácie.

Po vykonanom dokazovaní súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 4. 11. 2013, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel a zároveň rozhodol aj o náhrade trov konania. Rozhodol tak potom, čo z dokazovania vzal za preukázané, že žalobca má naliehavý právny záujem na predmetnej určovacej žalobe, nakoľko, ako vyplýva aj z právoplatného uznesenia o vydaní predbežného opatrenia, žalovaný reálne plnil realizáciu zabezpečovacieho prostriedku (zrážky zo mzdy), čím dochádzalo a aj v budúcnosti

môže dochádzať bez právneho dôvodu (bez súdnej kontroly), k zásahu do jeho majetkovej sféry, pričom zamestnávateľ žalobcu bude musieť rešpektujúco uzatvorenú dohodu vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu a žalovaný sa môže takto na úkor žalobcu bezdôvodne obohacovať. Žalobca teda iným spôsobom ako predmetnou žalobou na súde sa zmeny tohto stavu nemôže domôcť. Rozsudkom súd určil, že predmetné dohody o zrážkach zo mzdy v úverových zmluvách uzavreté medzi žalobcom a žalovaným sú neplatné, a to predovšetkým z toho dôvodu, že právne vyhodnotil, že sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 až 5 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalobca ako spotrebiteľ bol nútený predmetné dohody vo vzťahu k žalovanému ako veriteľovi podpísať ako neoddeliteľnú súčasť formulárových zmlúv o poskytnutí úveru a tým sa dobrovoľne podrobil vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich vykonávania za predpokladu, že tieto sú uplatňované veriteľom z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti právneho úkonu pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalobcovi, ktorý mal v konaní úspech, ich náhradu.

Proti rozsudku tunajšieho súdu podal žalovaný odvolanie, v odôvodnení ktorého uviedol, že nestotožňuje sa s argumentáciou žalobcu a s právnym posúdením veci prvostupňovým súdom. Konštatoval, že dohoda o zrážkach zo mzdy je obsiahnutá na samostatnom dokumente, a teda žalobca mal možnosť si ju preštudovať a že dohody tvoria prílohy žiadosti o vykonanie zrážok zo mzdy a jednotlivých zmlúv o úvere. Ako hlavný argument na zrušenie potvrdzujúceho rozsudku uviedol tú skutočnosť, že v danom prípade sa nejedná o spotrebiteľské zmluvy, čo vyplýva priamo z ich obsahového znenia, nakoľko žalobca v danom prípade nie je spotrebiteľom v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V závere kategoricky poprel, žeby v prípade realizácie dohody o zrážkach zo mzdy došlo k nekontrolovanému konaniu zo strany veriteľa, nakoľko ustanovenie § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka obsahuje zákonný limit výšky vykonávaných zrážok a tým zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, ako by boli v prípade výkonu rozhodnutia. Opakovane konštatoval, že v danom prípade absentujú akékoľvek dôkazy, ktorými by bolo preukázané, že predložené zmluvy o úvere sú spotrebiteľskými úvermi, nakoľko žalobca vstúpil do právneho vzťahu so žalovaným na základe vyhlásenia, že poskytnuté finančné prostriedky použije na výkon zamestnania, a teda nie na svoju súkromnú potrebu. Poukázal aj na text žiadosti o úvere, v ktorom žalobca označil, že je zamestnaný a uviedol aj identifikačné údaje svojho zamestnávateľa a už v tejto samotnej žiadosti vyznačil, že prostriedky žiada na výkon svojho zamestnania. Na podporu svojho stanoviska predložil odvolaciemu súdu uznesenie Krajského súdu v Žiline pod sp. zn. 7Co 60/2014, v ktorom bola prejednávaná obdobná právna vec.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. 5. 2015 pod sp. zn. 11Co 243/2014-212 bol rozsudok tunajšieho súdu zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bolo povinnosťou súdu prvého stupňa opätovne posúdiť uplatnený nárok, a to v zmysle obrany žalovaného vyjadrenej v jeho písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 22. 8. 2013 a zároveň aj v odvolaní. Skúmať, či v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah, ktorý je potrebné posudzovať v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V prípade, že sa nejedná o spotrebiteľský vzťah, preskúmať uzavreté zmluvy o úvere, či nie sú v rozpore s niektorými z uvedených ustanovení Obchodného zákonníka. Zároveň sa súd zaoberal opakovane otázkou preukázania naliehavého právneho záujmu žalobcu v zmysle § 80 O.s.p.

Podľa § 37 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný.

Právny úkon nie je neplatný pre chyby v písaní a počítaní, ak je jeho význam nepochybný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Súd opakovane viedol dokazovanie na zistenie, či pri uzatváraní oboch zmlúv o úvere žalobca konal v rámci predmetu jeho obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a teda či na predmetné zmluvy o úvere je potrebné aplikovať ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, alebo ustanovenia Obchodného zákonníka.

Právny zástupca žalobcu naďalej zotrvával na tvrdení, že žalobca vystupoval pri uzatváraní Zmluvy o úvere zo dňa 16. 9. 2010 pod č. XXXXXXXXXX a Zmluvy o úvere zo dňa 11. 12. 2009 pod č. XXXXXXXXXX, ktorých súčasťou boli dohody o zrážkach zo mzdy, ako spotrebiteľ, nakoľko zapožičané finančné prostriedky použil na vyplatenie kúpnej ceny za kúpu nehnuteľnosti - záhrady a záhradnej chatky v kat. území N. J. I., ktorú sumu si zapožičal od svojho syna, k čomu predložil ako dôkaz kúpnu zmluvu uzavretú medzi Š.Y. S. ako predávajúcim a I. G. ako kupujúcim. Dodal, že v čase podpisovania úverových zmlúv, ani v žiadnom inom období nepodnikal, resp. nevykonával žiadnu podnikateľskú činnosť ani ako živnostník, k čomu predložil potvrdenie Okresného úradu Spišská Nová Ves - odbor živnostenského podnikania zo dňa 3. 8. 2015, že v živnostenskom registri nebol ohľadom osoby žalobcu vykonaný žiaden zápis. Dodal, že od roku 1983 je dlhoročným zamestnancom Ž., k čomu predložil pracovnú zmluvu uzavretú medzi Č. - I. O., N. O. I. G. a žalobcom zo dňa 1. 7. 1983, na základe ktorej bol tento prijatý za pracovníka do pracovného pomeru ako oznamovací obvodár na dobu neurčitú.

Žalobca v účastníckej výpovedi na pojednávaní dňa 20. 1. 2016 uviedol, že po ukončení N. O. I. H. od 1. 7. 1983 je zamestnancom Ž., kde pracuje toho času ako návesný majster. Spočiatku vykonával prácu oznamovacieho obvodára. Býva na ulici P. H. v N. J. I., do práce chodieval väčšinou na bicykli, nepoužíva ani MHD. Po nástupe na pracovisko si oblieka pracovné montérky. Prácu vykonáva v priestoroch vlaku, ako aj na určitých staniách, kde vykonáva údržbu zariadenia dopravy. Nikdy nepotreboval používať súkromné peniaze pre výkon svojho povolania a inú prácu nikdy nevykonával. Od nástupu do práce dostáva stravné lístky, t. č. Dejanery. Ďalej mu zamestnávateľ poskytuje kompletne pracovné oblečenie, pracovné náradie, obuv, prilbu a podobne. V čase, keď podpisoval úverové zmluvy, mal mesačný príjem približne vo výške 600,- eur plus koncoročné vianočné odmeny vo výške 1.000,- eur. Úver si zobral z toho dôvodu, že si zakúpil záhradku, na ktorú mu požičal syn, ktorý pracoval v Škótsku a peniaze mu musel vrátiť. Nikdy nevykonával žiadnu živnostenskú činnosť. Úvery v žiadnom prípade nemienil brať na využitie pre jeho zamestnanie a ani ich na takýto účel nepoužil. Jeho zamestnávateľ mu poskytuje navyše režijnú preukážku, na ktorú jazdí on aj s príslušníkmi rodiny ako zamestnanec Ž. a na základe toho má zľavu na cestovné. Takto môže cestovať na území SR aj Českej republiky. V prípade, že je vyslaný na služobnú cestu mimo železníc, zamestnávateľ mu poskytne služobné motorové vozidlo, na jazdu ktorého má oprávnenie ako referenčný vodič.

Na otázku súdu, prečo žalobca podpisoval predmetné úverové zmluvy, keď v nich bol text, v ktorom sa konkrétne uvádza, že poskytnutý úver má byť využitý pre účely zamestnania, žalobca k tomu vypovedal, že zamestnankyňa žalovaného, ktorá s ním uzatvárala predmetné úverové zmluvy pani H., mu tieto okolnosti nevyvetlila. Vypísala hlavičku a poučila ho, že ak zmluvy nepodpíše, úver nebude schválený. On si nevšimol znenie textu, že úver je pre účely zamestnania. Pracovníčka žalovaného mu odovzdala predmetné úverové zmluvy, na ktorých on potom si bol úradne overiť podpis. Nepovažoval za potrebné predmetné zmluvy podrobne čítať, nakoľko mali 3 až 4 strany, boli písané malým písmom na viacerých stranách, nemal ani čas ich text čítať. Nemal vedomosť o tom, že podpisuje text zmluvy, kde je uvedené, že prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania. Tento text neskôr pochopil tak, že týmto vyjadril, že je zamestnaný.

Na overenie pravdivosti výpovede žalobcu súd mienil vypočuť svedkyňu X. H., ktorá podľa oznámenia žalovaného bola mandatkou predmetných zmlúv o úvere, a ktorá teda priamo jednala so žalobcom pri podpise zmluvy o úvere. Menovaná svedkyňa sa toho času zdržiava na území Ukrajiny a súdu sa nepodarilo zistiť adresu jej terajšieho pobytu, preto nezostávalo mu nič iné ako od vykonania tohto dôkazu upustiť. Iní svedkovia, ktorí by mali byť prítomní pri podpise predmetnej zmluvy v konaní zistení neboli.

Žalovaný aj napriek takejto výpovedi žalobcu a predložení dôkazných listín naďalej zotrvával na tvrdení, že pri podpisovaní úverových zmlúv žalobca nekonal ako spotrebiteľ s poukazom na text predmetných zmlúv o úvere. Žalovaný iné dôkazy o svojom tvrdení súdu nepredložil.

Vychádzajúc z účastníckej výpovede žalobcu, z písomných dôkazov ním predložených (pracovnej zmluvy a potvrdenia Odboru živnostenského podnikania súd v závere vzal za preukázané, že právne úkony -zmluvy o úvere, sú v časti textu, kde je uvedené „že dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania“, neplatné. Z dokazovania súd vzal za preukázané, že táto časť textu zmluvy nie je v súlade s dôsledkami a cieľom, ktorý bol týmto textom sledovaný. Žalobca nikdy finančné prostriedky poskytnuté z oboch úverov nepoužil pre účely zamestnania a ani to nebolo jeho cieľom

pri podpise zmluvy. Súd uveril jeho výpovedi, že predmetné zmluvy nečítal podrobne, už aj vzhľadom na to, že ich text je písaný drobným písmom a čo je pre posúdenie daného prípadu najpodstatnejšie, žalobca nebol poučený mandatórom žalovaného o tejto skutočnosti. Táto mu nevysvetlila, že úver mu je poskytnutý len pre účely jeho zamestnania. Z dokazovania je zrejmé, že žalobca úver pre tento účel nečerpá, a preto súd s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie Občianskeho zákonníka v závere konštatuje, že citované časti úverových zmlúv sú neplatným právnym úkonom, a preto nemajú žiadne právne účinky.

Z dokazovania súd zistil, že v danom prípade je nepochybné, že obe zmluvy o úvere uzavreté medzi účastníkmi dňa 16. 9. 2010 a 11. 2. 2009 sú spotrebiteľskými zmluvami, nakoľko žalovaný pri ich podpísaní vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv konal v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. inej podnikateľskej činnosti a žalobca je spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení oboch úverových zmlúv nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je teda zrejmé, že na predmetné zmluvy o úvere je nutné aplikovať ustanovenia, ktoré sa týkajú spotrebiteľských zmlúv, upravené jednak v Občianskom zákonníku a jednak v Zákone o spotrebiteľských úveroch, a to v zákone č. 258/2001 Z. z. platného a účinného do 11. 6. 2010 a od uvedeného dátumu v zákone č. 129/2010 Z. z..

Pri hodnotení, že predmetné úverové zmluvy sú spotrebiteľskými zmluvami, súd vychádzal aj zo stanoviska právneho posúdenia prípadu zástupcu vedľajšieho účastníka žalobcu, a to Združenia na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, ktorý poukázal na doterajšiu rozhodovaciu súdnu prax súdov SR, a to konkrétne na rozsudok Krajského súdu Prešov č. k. 5Co 49/2014, kde sa obdobná vec hodnotí ako spotrebiteľská, a uznesenie Okresného súdu Prešov č. k. 17C 45/2011, kde vystupuje ako žalovaný Pohotovosť, ktorými súd vyriekol, že žalovaný je povinný zdržať sa takého konania, ktorým presviedča, navádza, alebo inak pôsobí na spotrebiteľov, s cieľom dosiahnuť, aby sa ako účel úveru vyznačil účel na zamestnanie, povolanie, alebo podnikanie. Predmetné uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co 84/2011. Odhliadnuc od týchto rozhodnutí zástupca vedľajšieho účastníka uviedol, že ich spoločnosť má záujem, aby boli nekalé praktiky týchto spoločností zakázané, pretože takýmto spôsobom obchádzajú zákon o spotrebiteľských úveroch. Aj v konkrétnom prípade pri uzatváraní úverovej zmluvy so žalobcom bola zmluva vypisovaná (čo vyplýva z dokazovania - výpoveď žalobcu) obchodnou zástupkyňou žalovaného, ktorá krížikovaním vyplní text zmluvy. Žalobca toto krížikovanie prehliadol, čím bola zanedbaná odborná starostlivosť zo strany obchodnej zástupkyne. Podotkol, že ak by úver mal byť poskytnutý na obchodnú činnosť, v texte by musel byť uvedený údaj obsahujúci IČO a DIČO podnikateľa.

Právny zástupca žalobcu k tejto problematike predložil súdu rozhodnutia Slovenskej obchodnej inšpekcie, Ústredného inšpektorátu SOI so sídlom v Bratislave pod č. SK/0755/99/2012 zo dňa 27. 5. 2013, ďalej pod č. SK/0068/99/2011 zo dňa 10. 6. 2011, ktoré sú zamerané na preskúmavanie nekalých obchodných praktík spoločnosti Pohotovosť, s. r. o., so sídlom Pribinova 25 v Bratislave, ku ktorým dochádza pri uzatváraní úverových zmlúv. V texte týchto rozhodnutí sa okrem iného uvádza, že zaškrtnutím políčka v zmluve majúceho svedčiť o poskytnutí úveru na výkon povolania alebo zamestnania bez reálneho stotožnenia povolania spotrebiteľa a zistenia, aký konkrétny súvis s takýmto povolaním, či predmetom činnosti spotrebiteľa vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má, účastník konania ako poskytovateľ úveru nedodržiava úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti zodpovedajúcu čestnej obchodnej praxi, či všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Takýmto postupom dochádza k naplneniu znakov nekalej obchodnej praktiky v zmysle § 7 ods. 2 písm. a/, b/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, a k porušeniu § 7 ods. 1 a § 24 citovaného zákona.

Žalovaný v súvislosti s týmito rozhodnutiami Obchodnej inšpekcie poukázal na to, že žalovaný voči uvedeným rozhodnutiam podal žalobu o preskúmanie postupu a rozhodnutia SOI, pričom uvedené konanie doposiaľ ukončené nebolo (týka sa konania SK/0068/99/2011). K rozhodnutiu SK/0303/99/2011 uviedol, že toto sa týka iného skutkového základu. Nejedná sa o text „pre účel zamestnania“, ale text „pre účel povolania“ a žiadateľ úveru bol dôchodca. Súd sa s takýmto konštatovaním absolútne nestotožňuje. Veci sú skutkovo absolútne rovnaké a sú dôkazom toho, že taký postup, aký použil mandatár v prípade žalobcu - G., je úplne totožný s postupom pri iných úverových zmluvách. Žalobca používa formulárove vypracované, typovo rovnaké predtlačé zmlúv o úvere a už nezáleží na tom, či mandatár vyznačí

kolónku: zamestnanie, povolanie, alebo podnikanie, podstatné je to, že mandatár si v danom prípade vôbec žiadnym spôsobom neoveril, či žalobca je podnikateľ, ani sa takouto otázkou vôbec nezaoberal.

Pre rozhodnutie súdu v danej veci a pre posúdenie, že sa jedná o spotrebiteľské zmluvy, je rozhodujúce aj rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach uznesenie pod sp. zn. 1Co 165/2013, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie tunajšieho súdu o nariadení predbežného opatrenia, kde senát krajského súdu jednoznačne skonštatoval, že v danom prípade je dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá ako zabezpečovací prostriedok v rámci spotrebiteľskej zmluvy.

Na základe vyššie uvedeného po vykonanom dokazovaní súd teda v závere vzal za preukázané, že predmetné zmluvy o úvere sú spotrebiteľskými zmluvami.

Po takomto posúdení súd v intenciách odôvodnenia zrušujúceho uznesenia krajského súdu opakovane skúmal, či žalobca preukázal naliehavý právny záujem na podanej určovacej žalobe v zmysle ustanovení § 80 O.s.p..

Podľa § 80 písm. c/ O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Súd z vyjadrenia účastníkov konania a listinných dôkazov zistil, že účastníci zmluvy uzavreli dňa 11. 12. 2009 zmluvu o úvere pod č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 3.500,- eur, poplatok za úver vo výške 3.028,- eur, celkovo mal žalovaný zaplatiť čiastku 6.528,- eur v 12 mesačných splátkach po 544,- eur počnúc dňom 19. 1. 2010. Ďalej uzavrel úverovú zmluvu dňa 16. 9. 2010 zmluvu pod č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 350,- eur s príslušným poplatkom 346,- eur, celkovo mal zaplatiť čiastku 696,- eur v 12 mesačných splátkach po 58,- eur počnúc dňom 15. 11. 2010. Z dôkazných listín predložených právnym zástupcom žalobcu súd zistil, že žalobca uhradil z prvej úverovej zmluvy (úver vo výške 3.500,- eur) 3 splátky po 544,- eur a to dňa 1. 2. 2010, 9. 4. 2010 a 21. 5. 2010, ďalej dňa 21. 4. 2012 uhradil 40,- a 50,- eur, potom uhradil sumu 1.458,- eur prevodom z účtu v Slovenskej sporiteľni, a. s. na účet žalobcu. Na základe žiadosti o zrážkach zo mzdy adresovanej žalovaným zamestnávateľovi žalobcu - Ž. zo dňa 30. 6. 2011 a potvrdenia zamestnávateľa zo dňa 27. 8. 2013 bola žalobcovi zrazená zo mzdy suma 240,- eur. Spolu tak z úveru vo výške 3.500,- eur vrátil sumu 3.620,- eur, pričom podľa úverovej zmluvy má celkovo zaplatiť sumu 6.528,- eur. Rozdiel, ktorý má zaplatiť tak činí 2.900,- eur.

Z poskytnutého úveru vo výške 350,- eur (č. zmluvy č. XXXXXXXXXX) podľa dôkazných listín predložených žalobcom došlo k zrážkam zo mzdy súhrne vo výške 396,- eur, a to podľa potvrdenia ŽSR zo dňa 27. 8. 2013. Odporca uhradil splátku vo výške 50,- eur a potom vo výške 12,- eur, a to prevodom z účtu v Slovenskej sporiteľni zo dňa 29. 10. 2012. Spolu tak titulom ďalšieho úveru zaplatil 458,- eur. Celkovo mal zaplatiť 696,- eur, rozdiel teda činí 238,- eur.

Z vyššie popísaných dôkazov súd teda zistil, že žalobca podľa pôvodných úverových zmlúv dlhuje žalovanému spolu sumu 3.138,- eur, ktorá mala byť na základe žiadosti o zrážkach zo mzdy naďalej realizovaná zrážkami zo mzdy zo strany zamestnávateľa. Pokiaľ by žalobca nepodal predmetnú žalobu a pokiaľ by súd následne nenariadil predmetné predbežné opatrenie, naďalej by dochádzalo k realizácii zrážok zo mzdy bez preskúmania a súdnej kontroly predmetných úverových vzťahov zo strany súdu.

Ako už bolo vyššie uvedené, žalovaný v písomnom vyjadrení namietal naliehavosť právneho záujmu žalobcu s tvrdením, že žalobca naliehavý právny záujem ničím neodôvodnil. Súd má zato, že v danom prípade naliehavý právny záujem žalobcu je preukázaný tým, že žalovaný reálne plnil realizáciu zabezpečovacieho prostriedku, čím dochádza a môže aj v budúcnosti dochádzať bez právneho dôvodu (akéhokoľvek rozhodnutia súdu, alebo inej inštitúcie) k zásahu do jeho majetkovej sféry, pričom zamestnávateľ žalobcu bude musieť rešpektujúc uzatvorenú dohodu vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu a žalovaný sa môže na úkor žalobcu takto bezdôvodne obohacovať a žalobca iným spôsobom ako žalobou na súde sa zmeny tohto stavu nemôže domôcť. Vychádzajúc z ustanovenia § 80 O.s.p. teda súd takto zhodnotil, že žalobca preukázal naliehavosť právneho záujmu predmetnej určovacej žaloby, ktorou má súd určiť, či tu právny vzťah, alebo právo je, alebo nie je.

Po takomto právnom posúdení veci po preukázaní, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský charakter sporu a že žalobca preukázal naliehavý právny záujem, súd pristúpil k odôvodneniu rozhodnutia vo veci samej. Žalobca sa domáhal určenia, že dohody o zrážkach zo mzdy vo vyššie popísaných úverových zmluvách uzavretých medzi žalobcom a žalovaným sú neplatné s odôvodnením, že predmetné dohody neboli uzavreté individuálne, sú súčasťou úverových zmlúv a žalobca s poukazom na zákonné ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákonov na ochranu spotrebiteľa tieto zmluvy hodnotí ako neprijateľné zmluvné podmienky.

Podľa § 551 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoja ako celok (čl. 6). Cieľ je garantovať vyššiu kvalitu života bežných ľudí. (pozri napr. rozsudok Mostaza Claro bod 37 Asturcom bod 51).

Zákon č. 150/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, zakotvil s účinnosťou od 1. 4. 2004, t. j. pred uzatvorením spornej zmluvy do nášho právneho poriadku inštitút spotrebiteľských zmlúv. Zmyslom ochrany spotrebiteľa je ochrana osôb, ktoré sa zúčastňujú na právnych vzťahoch trhového hospodárstva, avšak nie kvôli dosiahnutiu zisku. Charakteristickou črtou európskeho spotrebiteľského práva je ochrana slabšej zmluvnej strany a stieranie hranice medzi právom súkromným a verejným. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačení tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať a jedinou jeho alternatívou je prijatie, resp. odmietnutie návrhu. Význam spotrebiteľských zmlúv možno vidieť v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu - spotrebiteľa a jeho práva.

Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spoločným znakom tejto novej kogentnej právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle.

Podľa § 153 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len O.s.p.) súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy,

aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p. ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa ustanovení čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa ustanovení čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7.

Podľa ustanovení čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Z dokazovania vzal súd za preukázané, že súčasťou predmetných zmlúv o úvere boli aj dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorené v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, podľa ktorých žalobca súhlasil, aby mu boli vykonané zrážky zo mzdy, a to minimálne vo výške mesačných splátok uvedených v zmluvách o úvere. Predmetnými dohodami žalobca súhlasil, že veriteľ je oprávnený tieto dohody predložiť zamestnávateľovi kedykoľvek v priebehu platnosti zmlúv o úvere. Predmetné dohody sú súčasťou úverových zmlúv a sú zakomponované do článku 5 Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú drobným písmom vypísané na zadnej strane jednotlivých zmlúv o úvere. Z uvedených textov vyplýva, že Dohody o zrážkach zo mzdy neboli písané a podpisované na samostatnom tlačive, a preto súd vyhodnotil tieto zmluvné podmienky ako neprijateľné, ktoré neboli individuálne dohodnuté, a preto sú v zmysle ustanovení § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné.

Súd má zato, že predmetné zmluvy o úvere sú tzv. štandardné, alebo formulárové zmluvy a ide o zmluvy spotrebiteľské v zmysle ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V jednotlivých zmluvách o úvere je iba krížikom označené, že sa úvery poskytujú na výkon zamestnania, čo bez ďalšieho nevyklučuje vec z režimu spotrebiteľských úverov. Tu súd poukazuje na ustanovenie § 2 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. (toto zákonné ustanovenie platné a účinné dňom 11. 6. 2010 sa vzťahuje na druhú úverovú zmluvu, na prvú sa vzťahuje zákon č. 258/2001 Z. z.) hovorí, že spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania, alebo povolania. V prípade, že zmluva o úvere obsahuje len všeobecný údaj o uzavretí tejto zmluvy za účelom zamestnania, súd má zato, že takýto údaj neposkytuje odpoveď na otázku, aké zamestnanie povinná osoba vykonáva a aký je konkrétny súvis s takýmto zamestnaním uzavretia zmluvy, preto nemožno takúto zmluvu vyňať z aplikácie zákona č. 129/2010 Z. z..

Neoddeliteľnou súčasťou zmlúv sú aj Dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré bol spotrebiteľ nútený podpísať (mandatár v konkrétnom prípade pani X. H. poučila žalobcu, že ak ich nepodpíše, nedostane úver). Uzatvorením Dohôd o zrážkach zo mzdy ako neoddeliteľných súčastí formulárových zmlúv o poskytnutí úverov je spotrebiteľ nútený kedykoľvek v platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly uplatnenej veriteľom na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený Smernicou Rady 93/13 EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom, alebo dodávateľom, nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávajúcu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Je potrebné zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd v danom prípade poukazuje na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21. 1. 2011 pod č. 8636/2010-110.98,113,179 ktorým v bode 9 Komisia dospela k záveru, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprijateľnému konaniu zo strany dodávateľa. Z uvedeného dôvodu ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorené medzi žalobcom a žalovaným v zmluvách o úvere pod č. XXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXX sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalobca ako spotrebiteľ bol nútený predmetné dohody vo vzťahu k žalovanému ako veriteľovi podpísať ako neoddeliteľnú súčasť formulárových zmlúv o poskytnutí úveru a tým sa dobrovoľne podrobiť vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich vykonávania za predpokladu, že tieto sú uplatňované veriteľom z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti právneho úkonu pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi.

Nakoľko uvedený zabezpečovací inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, súd je toho názoru, že spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly, prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa a z uvedeného dôvodu súd dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil za neprijateľnú a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 až 6 Občianskeho zákonníka a žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech, náhradu trov konania. Určil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia na účet JUDr. Jána Burociho podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. spolu vo výške 1.094,54 eur. Tieto trovy pozostávajú z 2 úkonov po 78,25 eur (príprava a prevzatie zastupovania, spísanie a podanie žaloby), 1 úkon po 39,13 eur (návrh na vydanie predbežného opatrenia), 5 úkonov po 80,11 eur (vyjadrenie k odvolaniu dňa 2. 4. 2013, účasť na pojednávaní dňa 3. 7. 2013, 2. 9. 2013, 4. 11. 2013, odvolanie proti rozsudku), 1 úkon po 20,03 eur (účasť na pojednávaní dňa 17. 7. 2013), 1x 82,47 eur (vyjadrenie k odvolaniu žalovaného), 2x 86,05 eur (3x vyjadrenia vo veci a účasť na pojednávaní dňa 16. 12. 2015), 1x 88,- eur (účasť na pojednávaní dňa 20. 1. 2016) t. j. spolu odmena 958,78 eur v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ citovanej vyhlášky v spojení s § 13 ods. 3 vyhlášky zvýšenie základnej odmeny za 1 úkon o 1/3 nakoľko ide dve spojené veci. Plus náhrada výdavkov - režijný paušál (§ 15 až 17 citovanej vyhlášky) a to 3x 7,63 eur, 6x 7,81 eur, 4x 8,04 eur, 2x 8,39 eur, 2x 8,58 eur, t. j. spolu režijný paušál vo výške 135,76 eur. Spolu trovy právneho zastúpenia vo výške 1.094,54 eur.

Súd nepriznal právnenému zástupcovi žalobcu ním vyúčtované trovy za ďalšie 4 úkony (písomné vyjadrenia, ku ktorým súdom nebol vyzývaný, alebo ktoré boli len stručného obsahu a netýkali sa

merita dokazovania, ďalšia porada s klientom), nakoľko tieto súd považuje za neúčelne a nadbytočne vyúčtované. Súd tak rozhodol aj preto, že žaloba bola zjavne vyhotovená opisom textu zo vzorov obdobných žalôb podávaných na všeobecné súdy SR a výrok predmetnej žaloby bol neúplný, dopĺňovaný za pomoci a po poučení zo strany súdu.

O trovách vedľajšieho účastníka súd rozhodol, že tento nemá právo na ich náhradu podľa ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p., nakoľko tento v konaní náhradu trov konania nepožadoval.

Žalobca bol ako spotrebiteľ bol v tomto konaní podľa ustanovení § 4 ods. 2 písm. za/ Zákona č. 71/1992 Zb. v znení novelizovaných predpisov oslobodený, a preto súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť náhradu súdneho poplatku (z návrhu) štátu, podľa položky 1 písm. b/ Prílohy sadzobníka Zákona o súdnych poplatkoch.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.